

स्थानीय राजपत्र

हुप्सेकोट गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: (५), संख्या १४, हुप्सेकोट, फागुन १ गते आइतबार, २०७८ साल

भाग २

हुप्सेकोट गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय,

झ्यालबास, नवलपरासी (बर्दघाट सुस्ता पूर्व),

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

नेपालको संविधान बमोजिम हुप्सेकोट गाउँपालिकाको गाउँकार्यपालिकाले बनाएको तल उल्लेखित बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

हुप्सेकोट गाउँपालिकाको शुरुवाती पूँजी अनुदान कार्यविधि, २०७८

प्रस्तावना:

हुप्सेकोट गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने नवीनतम ज्ञान सीप र क्षमता भएका आविष्कारकर्ता, उद्यमी, व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थालाई उद्यम तथा व्यवसाय संचालन गर्नको लागि शुरुवाती पूँजीको रूपमा अनुदान उपलब्ध गराउने सम्बन्धी कामकारबाहीलाई सरल, स्पष्ट र व्यवस्थित गर्न वाञ्छनीय भएकाले स्थानीय सरकार संचालन एन २०७४ को दफा ११ ले दिएको अधिकार प्रयोग गर्दै हुप्सेकोट गाउँपालिकाले यस कार्यविधि पारित गरि लागु गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:- (१) यस कार्यविधिको नाम " हुप्सेकोट गाउँपालिकाको नवप्रवर्तन शुरुवाती पूँजी अनुदान कार्यविधि, २०७८" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:-विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले हुप्सेकोट गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ख) "गाउँ कार्यपालिका" भन्नाले हुप्सेकोट गाउँ कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।

(ग) " अध्यक्ष " भन्नाले यस हुप्सेकोट गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनुपर्नेछ ।

(घ) "उपाध्यक्ष " भन्नाले यस हुप्सेकोट गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष सम्झनुपर्नेछ ।

(ङ) "कार्यपालिका सदस्य" भन्नाले यस हुप्सेकोट गाउँ कार्यपालिकाको सदस्यहरूलाई सम्झनुपर्नेछ ।

(च) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले यस हुप्सेकोट गाउँ कार्यपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्झनुपर्नेछ ।

(छ) "अनुदान" भन्नाले नवप्रवर्तनीय कार्यको लागि दफा ९ बमोजिम शुरुवाती पूँजीको रूपमा प्रदान गरिने अनुदान सम्झनु पर्छ ।

(ज) "आविष्कारकर्ता" भन्नाले स्वः अध्ययन तथा अनुसन्धानबाट सार्वजनिक हितका लागि कुनै वस्तु वा सेवाको आविष्कार गर्ने व्यक्ति सम्झनु पर्छ ।

(झ) "उद्यमी वा व्यवसायी भन्नाले" नवप्रवर्तनीय कार्य वा उद्यमशील क्षमताको उपयोग गरी व्यवसायिक रूपमा वस्तु वा सेवाको उत्पादन तथा वितरण गर्ने व्यक्ति सम्झनुपर्छ र सो शब्दले त्यस्तो कार्य गर्ने संस्थालाई समेत जनाउँदछ ।

(ञ) "नवप्रवर्तनीय कार्य" भन्नाले नयाँ प्रविधिको माध्यमबाट कम समय, कम लागत तथा कम स्रोतको महत्तम उपयोग गरि उच्च गुणस्तरको आविष्कार तथा प्रणालीको विकास गर्ने स्वः उद्यमजन्य कार्य सम्झनु पर्दछ ।

(ट) "बैंक तथा वित्तीय संस्था" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंक बाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्झनु पर्दछ ।

(ठ) "समिति" भन्नाले दफा ३ बमोजिमको निर्देशक समिति सम्झनु पर्छ ।

३. निर्देशक समितीको गठन : (१) अनुदान वितरण सम्बन्धि कामकारबाहीलाई व्यवस्थित गर्न देहाय बमोजिमको संयोजक र सदस्य रहेको एक निर्देशक समितिको गठन गरिएको छ :-

- (क) गाउँपालिकाको अध्यक्ष- संयोजक
- (ख) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष - सदस्य
- (ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत - सदस्य
- (घ) आर्थिक विकास समितिको संयोजक - सदस्य
- (ङ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख - सदस्य-सचिव

४. समितिको काम कर्तव्य र अधिकार: यस कार्यविधिमा अन्यत्र उल्लेखित काम, कर्तव्य र अधिकारका अतिरिक्त समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

क) सूचना प्रविधि, कृषि, उर्जा, स्वास्थ्य सेवा, पर्यटन, प्रविधि विकास, रोजगारी सिर्जना गर्ने जस्ता नवप्रवर्तनीय ज्ञान, सीप र क्षमता भएका आविष्कारकर्ता, नवप्रवर्तनीय ज्ञान, सीप र क्षमताबाट विषयसँग सम्बन्धित कुनै वस्तु वा सेवाको आविष्कार, उत्पादन वा व्यवसाय गर्नको लागि आवश्यक लगानीयोग्य पूँजी जुटाउन नसकेका लघु, घरेलु साना तथा मझौला

उद्यमी वा व्यवसायीलाई त्यस्तो नवप्रवर्तनीय कार्यको लागि अनुदान प्रदान गर्न प्रस्ताव आहवान गर्ने,

(ख) खण्ड (क) बमोजिम प्राप्त पुप्रस्तावको छनौट गर्ने मापदण्ड तथा विधि निर्धारण गर्ने,

(ग) अनुदानको लागि छनौट भएका प्रस्ताव पेश गर्ने व्यक्ति वा संस्थालाई अनुदान रकम उपलब्ध गराउने सम्बन्धि मापदण्ड तयार गर्ने, अनुदान रकमको सीमा, अनुदान दिने प्रस्तावको संख्या एवं अन्य शर्त निर्धारण गर्ने,

(घ) अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता, उद्यमी, व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थाको अनुगमन तथा मूल्यांकनको आधार तोक्ने,

(ङ) अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता, उद्यम, व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थाको अनुगमन गर्ने तथा त्यस्तो कार्यको प्रगतिको स्थिति र प्राप्त उपलब्धिको सम्बन्धमा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि प्रकाशित गर्ने,

(च) नवप्रवर्तनीय ज्ञान, सीप र क्षमता भएका प्रतिभाशाली व्यक्ति तथा संस्थालाई प्रोत्साहित गर्न आवश्यक अन्य कार्य गर्ने ।

५. समितिको बैठक र निर्णय : (१) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार समितिको संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(२) समितिको बैठक संयोजकको निर्देशनमा सदस्य-सचिवले बोलाउनेछ ।

(३) समितिको बैठक बस्नुभन्दा चौबिस घण्टा अगावै समितिको सदस्य-सचिवले बैठकको कार्यसूचीसहितको सूचना सबै सदस्यलाई दिनु पर्नेछ ।

(४) समितिको कुल सदस्य संख्याको बहुमत सदस्य उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपुरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

(५) समितिको बैठकमा अध्यक्षता समितिको संयोजकले गर्नेछ र निजको अनुपस्थिति भएमा समितिको वरिष्ठ सदस्यले गर्नेछ ।

(६) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएको अवस्थामा संयोजकले निर्णायक मत दिनेछ ।

(७) समितिले आवश्यकता अनुसार कुनै पदाधिकारी, कर्मचारी वा अन्य बिषय विज्ञलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ

(८) समितिको निर्णय सदस्य-सचिबले प्रमाणित गरी राख्नु पर्नेछ ।

(९) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

६. प्रस्ताव आह्वान गर्ने : (१) समितिले नवप्रवर्तनीय कार्यको लागि शुरुवाती पूँजी जुटाउन नसकेका आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थालाई आफुले गर्न खोजेको सूचना प्रविधि, कृषि, उर्जा, स्वास्थ्य सेवा पर्यटन, प्रविधि विकास, रोजगारी सिर्जना जस्ता नवप्रवर्तनीय कार्यमा लाग्ने प्रयोजनको लागि अनुदान माग गरि प्रस्ताव पेश गर्न राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा सूचना प्रकाशित गरि प्रस्ताव आह्वान गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्ताव आह्वान गरेको सूचना समितिले हुप्सेकोट गाउँपालिकाको वेबसाइटमा समेत प्रकाशित गर्नु पर्नेछ ।

७. प्रस्ताव पेश गर्न सक्ने : (१) दफा ६ बमोजिम प्रकाशित सूचना अनुसार नवप्रवर्तनीय कार्यको लागि अनुदान प्राप्त गर्न चाहेको आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थाले आफुले गर्न खोजेको नवप्रवर्तनीय कार्य, त्यसको जोखिम, सम्भावित प्रतिफल, आवश्यक पर्ने रकम, यस गाउँपालिका बाट अपेक्षित अनुदान रकम, त्यसबाट आर्थिक क्षेत्रमा पर्ने सक्ने सकारात्मक प्रभाव लगायतका विषय उल्लेख गरि सोहि सुचनामा तोकिएको अवधिभित्र समिति समक्ष प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम प्रस्तावसाथ पेश गर्नुपर्ने विवरण तथा कागजात र प्रस्तावको ढाचा समितिले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(३) समितिले उपदफा (१) बमोजिम तोकिएको अवधिभित्र प्राप्त प्रस्ताव तीस दिनभित्र मुल्यांकन गरी उपयुक्त प्रस्तावको छनौट गर्न दफा ८ बमोजिमको उपसमिति समक्ष पठाउनु पर्नेछ ।

द. प्रस्ताव छनौट गर्ने : (१) दफा ७ बमोजिम प्राप्त भएका प्रस्तावको मुल्यांकन गरि उपयुक्त प्रस्ताव छनौट गर्न समितिले देहाय बमोजिमको प्रस्ताव छनौट गर्न समितिले देहाय बमोजिमको प्रस्ताव मुल्यांकन उपसमिति गठन गर्नेछ :-

- (क) उपाध्यक्ष- संयोजक
- (ख) पूर्वाधार शाखा प्रमुख सदस्य
- (ग) प्रशासन शाखा प्रमुख सदस्य
- (घ) विषयगत शाखा प्रमुख-सदस्य
- (ङ) आर्थिक प्रशासन शाखाको प्रतिनिधि-सदस्य-सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिमको उपसमितिले प्राप्त प्रस्तावहरूको मुल्यांकन गर्दा समितिले निर्धारण गरेको मापदण्ड र देहायका विषयहरूलाई आधार मान्नु पर्नेछ :-

- (क) प्रस्तावको विषयवस्तु, सो को कार्यन्वयनबाट प्राप्त हुने उपलब्धि र प्रभाव,
- (ख) नवप्रवर्तन हुने अवस्था र यसबाट उत्पन्न हुन सक्ने जोखिम,
- (ग) प्रस्ताव कार्यन्वयन गर्न लाग्ने लागत,
- (घ) उद्यमी आफैले लगानी गर्न चाहेको पूँजीको अनुपात,
- (ङ) प्रस्तावकको योग्यता, प्रस्ताव कार्यन्वयनगर्ने क्षमता एवं संयन्त्र,
- (च) प्रस्तावित कार्यक्रमको तयारी स्थिति,
- (छ) समितिले आवश्यक ठानेको अन्य विषय ।

(३) उपसमितिले प्रस्ताव प्राप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र उपदफा (२) बमोजिमको आधारमा मुल्यांकन गर्दा उपयुक्त देखिएका प्रस्तावहरूको छनौट गरी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले कार्यपालिकामा निर्णयार्थ पेश गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस उपदफा (३) बमोजिम प्रस्तावसहितको सिफारिस उपयुक्त देखिएमा कार्यपालिकाले तीन दिन भित्र सम्बन्धित प्रस्तावकलाई जानकारी दिई सो गाउँपालिकाको वेबसाइट मार्फत सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

(५) यस दफा बमोजिम छनौट गरिएका प्रस्तावको सङ्ख्या कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

९. अनुदान प्रदान गरिने : (१) दफा ८ बमोजिम छनौट गरिएको प्रस्ताव बमोजिमको कार्य संचालनको लागि प्रत्येक आर्थिक वर्षमा विनियोजन भएको रकमबाट शुरुवाती पूँजीको रूपमा लगानी हुने प्रस्तावको लागत तथा त्यस बाट प्रभावको आधारमा कुल लागतको पचास प्रतिशत वा पचास हजार मध्ये जुनकुन हुन्छ सो रकम अनुदानको रूपमा प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अनुदान प्रदान गर्दा दफा ८ बमोजिम छनौटमा परेका सम्बन्धित आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थासँग प्रस्ताव कार्यन्वयन गर्ने अवधि लगायतका अन्य विषयमा समितिले आवश्यक सम्झौता गर्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम लेखि सम्झौता गरेपछि समितिले सो बमोजिम सम्बन्धित आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थालाई अनुदान प्रदान गर्न त्यस्तो सम्झौताको प्रतिसहित कार्यपालिकामा लेखि पठाउनु पर्ने छ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम लेखि आएमा कार्यपालिकाले स्वीकृत गरेपछि कार्यालयले सम्झौता अनुसारको अनुदान रकम सम्झौतामा तोकिएको बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत सम्झौता अनुसारको रकम मध्ये पहिलो किस्ता स्वीकृत भएको कार्य प्रारम्भ गरेपछि, दोस्रो किस्ता कार्य प्रगतिको आधारमा र अन्तिम किस्ता कार्यसम्पन्न भएपछि उपलब्ध गराइनेछ । यसरी उपलब्ध गराइएको अनुदान रकम स्वीकृत कार्यक्रममा प्रयोग भएको नदेखिएमा अनुदान बापत प्रदान गर्ने प्रक्रिया, सो को प्राप्ति भुक्तानी विधि, अवधि तथा आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्था र बैंक तथा वित्तीय संस्थाले पालना गर्नुपर्ने शर्त सम्बन्धि व्यवस्था उपदफा (२) बमोजिमको सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(५) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्रदान गर्ने प्रक्रिया, सो को प्राप्ति, भुक्तानी विधि, अवधि तथा आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्था र बैंक तथा वित्तीयसंस्थाले पालना गर्नुपर्नेशर्त सम्बन्धिव्यवस्था उपदफा (२) बमोजिमको सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(६) आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायिक व्यक्ति वा संस्थाले अनुदान बापत प्राप्त रकम जुन प्रयोजनको लागि प्राप्त भएको हो सोहि प्रयोजनमा मात्र खर्च गर्नु पर्नेछ ।

(७) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएता पनि यस कार्यविधिवमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्था प्रचलित कानून बमोजिम स्थायी लेखा नम्बर प्रमाणपत्र लिएको हुनु पर्नेछ ।

१०. अनुगमन गर्ने: (१) अनुदानबाट संचालित नवप्रवर्तनीय कार्य नियमित रूपमा संचालन भए, नभएको सम्बन्धमा समितिले समय समयमा अनुगमन गर्न वा गराउन सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले अनुगमन गर्दा सो कार्यमा सहयोग गर्नु सम्बन्धित अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायिक व्यक्ति वा संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम अनुगमन गर्दा गराउदा यस कार्यविधि विपरित हुने गरि कुनै काम गरे, गराएको पाइएमा समितिले निश्चित समयावधि तोकी त्यस्तो कार्यमा सुधार गर्न सम्बन्धित आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायिक व्यक्ति वा संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम दिइएको निर्देशन बमोजिम निर्धारित समयावधिभित्र आवश्यक सुधार भएको नपाइएमा समितिले त्यस्तो आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थालाई निजले पाएको अनुदान प्रचलित कानून बमोजिम व्याजसहित फिर्ता गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(५) उपदफा (४) बमोजिम निर्देशन दिँदा त्यस्तो अनुदान रकम फिर्ता नगरेकोमा सो रकम प्रचलित कानून बमोजिम सरकारी बाँकि सरह असुल उपर गरिनेछ ।

११. प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने: (१) यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता, उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थाले प्रत्येक चौमासिक अवधिमा आफुले गरेको कामकारवाहीको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) समितिले यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्रदान गरिएका नवप्रवर्तनीय कार्यको प्रगतीको अवस्था र सो बाट प्राप्त उपलब्धि स्पष्ट खुलाई वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरि कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२. गुनासो सम्बन्धि व्यवस्था: (१) यस कार्यविधि बमोजिम सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले अनुदान प्रवाह नगरेको वा अनुदान प्राप्त गर्ने आविष्कारकर्ता उद्यमी वा व्यवसायी व्यक्ति वा संस्थाले समिति समक्ष लिखित वा मौखिक गुनासो गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै गुनासो प्राप्त भएमा त्यस्तो सम्बोधन गर्न समितिले सम्बन्धित बैंक वा वित्तीय संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिनु पर्नेछ ।

१३. फारम तथा ढाँचा सम्बन्धि व्यवस्था: यस कार्यविधि बमोजिम अनुदान प्रदान गर्दा प्रयोग हुने अन्य आवश्यक फारम तथा ढाँचा सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

१४. बाधा अडकाउ फुकाउने: यस कार्यविधि कार्यान्यनमा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा कार्यपालिकाले आवश्यक निर्णय गरि बाधा अडकाउ फुकाउन सक्नेछ ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७८/१०/२८

राजपत्रमा प्रकाशित मिति: २०७८/११/०१

आज्ञाले

सुरेन्द्र प्रसाद बस्याल

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत